

Brussel, 4 mei 2026
(OR. en)

8821/26
ADD 1

ENER 211
FISC 156
ECOFIN 559
COMPET 514
ENV 441
IND 299

BEGELEIDENDE NOTA

van: de secretaris-generaal van de Europese Commissie, ondertekend door mevrouw Martine DEPREZ, directeur

ingekomen: 30 april 2026

aan: mevrouw Thérèse BLANCHET, secretaris-generaal van de Raad van de Europese Unie

nr. Comdoc.: C(2026) 2850 annex

Betreft: BIJLAGE
bij
AANBEVELING VAN DE COMMISSIE
inzake het ondersteunen van de ontwikkeling van
energiegemeenschappen en het optimaal benutten van het potentieel
van zelfconsumptie

De delegaties vinden hierbij document C(2026) 2850 annex.

Bijlage: C(2026) 2850 annex

Brussel, 30.4.2026
C(2026) 2850 final

ANNEX

BIJLAGE

bij

AANBEVELING VAN DE COMMISSIE

inzake het ondersteunen van de ontwikkeling van energiegemeenschappen en het optimaal benutten van het potentieel van zelfconsumptie

{SWD(2026) 126 final}

BIJLAGE: Actieplan voor energiegemeenschappen

In haar mededeling over het energiepakket voor de burgers (COM(2026) 115) stelt de Commissie zich ten doel de door energiegemeenschappen geïnstalleerde capaciteit voor hernieuwbare energie te verhogen tot 90 GW. Om technische en financiële belemmeringen voor energiegemeenschappen weg te nemen en de lidstaten te ondersteunen bij de uitvoering van deze aanbeveling, heeft dit actieplan betrekking op vijf gebieden:

1. Doeltreffende faciliterende kaders
2. Toegang tot financiering
3. Bewustmaking en capaciteitsopbouw
4. Sociale inclusie en inspraak van het publiek
5. Digitale innovatie en systeemintegratie

Om de vooruitgang in het kader van dit actieplan te volgen, beste praktijken uit te wisselen en partnerschappen tussen overheidsinstanties, gemeenschappen en het bedrijfsleven te versterken, is de Commissie voornemens:

- een reeks **EU-brede indicatoren** te ontwikkelen om de ontwikkeling en de impact van energiegemeenschappen te volgen als onderdeel van de **energieadvieshub voor burgers, en**
- in 2028 samen met de lidstaten, het Europees Parlement en netwerken van belanghebbenden een **dialogo over de energiegemeenschap van burgers** te organiseren.

1. Doeltreffende faciliterende kaders

Om de onzekerheid op regelgevingsgebied aan te pakken die het gevolg is van onvolledige of vertraagde omzetting van EU-richtlijnen waarin hernieuwbare-energiegemeenschappen en energiegemeenschappen van burgers worden gedefinieerd, is de Commissie voornemens:

- na te gaan of de **EU-definities** verder moeten worden vereenvoudigd en op elkaar moeten worden afgestemd;
- de samenwerking voort te zetten met de EU-lidstaten, nationale energieregulators, distributiesysteembeheerders en representatieve organisaties van energiegemeenschappen over de uitvoering van de EU-wetgeving en de aanbeveling inzake energiegemeenschappen en zelfconsumptie in het kader van het jaarlijkse Energieforum voor de burger en de rondetafelconferentie over regelgeving inzake energiebeleid voor consumenten;
- **nationale belemmeringen**, goede praktijken en faciliterende kaders in het kader van de energieadvieshub voor burgers en andere initiatieven te monitoren;
- onderzoek in te stellen naar beweringen over **oneerlijke marketingpraktijken** met betrekking tot energiegemeenschappen of energiedelen.

2. Toegang tot financiering

Om de toegang tot betaalbare en betrouwbare financiering voor energiegemeenschappen te verbeteren, financiële tussenpersonen en beheersautoriteiten bewust te maken van de beschikbare EU-garanties en -fondsen ter ondersteuning van energiegemeenschappen, en om via de faciliteit voor energiegemeenschappen subsidies in een vroeg stadium te blijven verlenen, is de Commissie voornemens:

- financiële tussenpersonen en energiegemeenschappen bewust te maken van het gebruik van **InvestEU-garanties om betaalbare leningen te ontsluiten**, in samenwerking met het Europees Investeringsfonds, via het Green Gateway-platform (helpdeskinstrument, e-communicatie, webinar) om het gebruik ervan te maximaliseren (2026);
- via de energieadvieshub voor burgers een **financieringsinstrumentarium voor gemeenschapsenergie** te publiceren om het publiek en gemeenschappen wegwijs te maken in mogelijke financieringsmodellen en -opties en om door de gemeenschap geleide, in de markt geïntegreerde diensten voor flexibiliteit en energiedelen mogelijk te maken (2026);
- in het kader van het **netwerk van energie- en beheersautoriteiten** een werkgroep voor energiegemeenschappen op te richten, na een eerste beoordeling van de behoeften van de leden en een consensus over de oprichting ervan, om het gebruik van middelen uit het cohesiefonds te bevorderen (2026);
- na 2027 de **faciliteit voor energiegemeenschappen te herfinancieren om startkapitaal te verstrekken** aan meer dan 140 energiegemeenschappen voor het ontwikkelen van bedrijfsplannen in de fase voorafgaand aan de ontwikkeling (2027).

3. Bewustmaking en capaciteitsopbouw

Toegang tot kennis op energiegebied, economische en ondernemersvaardigheden, technische en juridische expertise en capaciteitsopbouw is essentieel voor de groei, schaalvergroting en professionalisering van energiegemeenschappen. Daarom is de Commissie voornemens:

- **burgers, lokale overheden en andere personen, zoals landbouwers en eigenaren van kleine bedrijven, te informeren** over hun rechten en mogelijkheden om energiegemeenschappen op te richten of te ondersteunen, via het Burgemeestersconvenant en een specifieke communicatiecampagne over consumentenrechten (2026);
- via de energieadvieshub voor burgers **technische bijstand te verlenen** aan energiegemeenschappen om projecten op het gebied van opslag, energie-efficiëntie en hernieuwbare energie te ontwikkelen (2026);
- LIFE-CET-financiering in te zetten om energiegemeenschappen te helpen bij de groei, professionalisering en opschaling van projecten en diensten op het gebied van hernieuwbare energie, met name via intercollegiale leeractiviteiten en secundaire structuren (2026).

4. Sociale inclusie en inspraak van het publiek

Energiegemeenschappen kunnen bijdragen aan het mobiliseren van het publiek, waaronder en ter bescherming van kwetsbare huishoudens, en aan het terugdringen van het aantal

huishoudens die met energiearmoede kampen, een probleem dat onevenredig vaak vrouwen en andere groepen treft die het risico lopen op discriminatie. Om dit potentieel te ontsluiten, is de Commissie voornemens:

- technische bijstand te bieden aan lokale overheden om **kwetsbare huishoudens en huishoudens die met energiearmoede kampen** via de advieshub energiearmoede te helpen betrekken bij energiegemeenschappen (2026);
- een “praktijkgemeenschap” op te zetten als onderdeel van het **platform voor overheidsinkopers** om criteria voor sociale inclusie bij overheidsopdrachten en concessies te bevorderen (2026);
- via de energieadvieshub voor burgers en de advieshub energiearmoede een **uitvoeringsgids over burgerparticipatie** te publiceren om beleidsmakers te ondersteunen bij het identificeren en ondersteunen van sociaal inclusieve en door burgers geleide energiegemeenschappen (2026);
- mogelijkheden voor intercollegiaal leren te ondersteunen door middel van opleidingen ter plaatse tussen steenkool-, turf- en schalieolieregio’s over **energiegemeenschappen** via het initiatief “steenkoolregio’s in transitie” en andere relevante platforms (2027);
- een **gestandaardiseerd modelcontract voor samenwerking** tussen projectontwikkelaars op het gebied van hernieuwbare energie en energiegemeenschappen te publiceren (2027).

5. Digitale innovatie en systeemintegratie

Door het potentieel van digitale technologieën, dataruimten, opslag, systeemintegratie en oplossingen voor slimme netten te benutten, kunnen energiegemeenschappen een integraal onderdeel van het moderne energiesysteem worden en zorgen voor lagere energierekeningen. Daarom is de Commissie voornemens:

- LIFE-CET-financiering in te zetten om steden en lokale partners zoals energiegemeenschappen te ondersteunen bij de **uitrol van slimme oplossingen** (zoals buurtbatterijen, oplaadinfrastructuur voor elektrische voertuigen, energiebeheersystemen enz.) die bijdragen aan het optimaliseren van lokaal energiedelen en het ontsluiten van flexibiliteit (2026);
- de integratie van energiegemeenschappen in de **lokale energieplanning** te bevorderen onder de ondertekenaars van het Burgemeestersconvenant en via lokale burgerdialogen over energie die in het kader van de energieadvieshub voor burgers worden georganiseerd (2026);
- financiering in het kader van Horizon Europa te verstrekken ter ondersteuning van vanuit de gemeenschap geleide **micronetten en lokale verwarmingsnetwerken op basis van hernieuwbare energie** als onderdeel van de stedenmissie (2026-2027); 12 miljoen EUR aan financiering in het kader van Horizon Europa te verstrekken ter ondersteuning van de ontwikkeling van **op AI gebaseerde prognose-algoritmen** om de waarde van energiedelen voor het systeem en gemeenschappen te optimaliseren (2026);
- te onderzoeken hoe **lokale energiemarkten op het niveau van het distributienet** op gestandaardiseerde wijze kunnen worden geïntegreerd met de groothandelsmarkt om

ervoor te zorgen dat kleine, gedistribueerde energiesystemen efficiënt kunnen functioneren en schaalbare flexibiliteit mogelijk maken (2027).